

D PÉCSI Dohánygyár

II. EVFOLYAM, 6. SZÁM

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1975. JÚNIUS

Szervezők fóruma

A szervezési osztályok megalakulása óta szokás, hogy az iparág szervezői negyedévenként értekezletre ülnek össze, megbeszélve a feladatokat és a tapasztalatokat, ahol a munkájukhoz szükséges szempontokat és irányvonalat kapnak, egyben iparági tapasztalatcsereként közösen leiszűrik a tanulságokat is. A Pécsi Dohánygyár adott otthont az 1975. évi II. negyedévi szervezői értekezletnek, melyet gyárunkban május 28-29-én tartottak. Az értekezleten részt vettek a tröszt szervezési osztályvezetője és helyettese, valamint a három társvállalat, a két fermentáló vállalat és a Dohánykutató Intézet küldöttei. A vitaindító előadást a Pécsi Dohánygyár igazgatója, Irimi elvtárs tartotta „A munkaverseny-rendszer szervezése a Pécsi Dohánygyárban” címmel.

A munkaverseny céljaira negyedévenként kitűzött összegek 60, illetve 80 százaléka fizethető ki a közvetlen anyagi vonatkozású eredmények alapján, a fennmaradó 20-40 százalékot pedig a brigád akkor kapja meg, ha a hármas jelszónak mindenben eleget tesz, a gazdasági eredmények mellett.

Munkaverseny-rendszerünk hosszabb idő alatt kialakult rendszer. Változtatni, módosítani, főleg a kezdeti időszakokban kellett. És nem lehetetlen, ahogyan változnak a körülmények, módosításokat a későbbiekben is kell rajta végrehajtani. Az alapelv azonban, hogy a mennyiségi termelés, a jó minőség mellett a gazdasági hatékonyságot is figyelembe vesszük (és ezt tervezzük a jövőben is). Ami az idei évben új és igen lényeges momentum a munkaversenynek; a decentralizáltság. A vállalat közli a gazdasági elvárásokat az osztályszervezetekkel. Az elvárások teljesítésére tűzi ki a kifizethető összegeket. Hogy az osztályszervezetek a feladatokat hogyan bontják le tovább műhelyrészekre, brigádokra, abban, az osztályok munkaverseny tanácsa dönt.

A döntések demokratizmusának biztosítása érdekében az osztályok munkaverseny tanácsának a művezető mellett a bizalmiak és a brigádvezetők is tagjai. Így biztosítva van az, hogy a döntés ott születik, ahol az információ a legközvetlenebb. A döntés meghozatalában tehát részt vesz a vezető és a beosztott is. A résztvevők élénk érdeklődésével kísért előadás után a hozzászólások következtek, a témáról folyt vita a késő délutánig tartott.

Az értekezlet második napján egyebek mellett a műszeres munkamérés ipari helyzete volt terítéken. A kérdés azért volt időszerű, mivel a műszeres munkamérést üzemi méretekben a Pécsi Dohánygyár alkalmazta elsősorban a gyártási osztályon.

K. K.

Minden idők legfeszítettebb éve...

A dohányválogatáshoz nyugdíjasokat várunk

Vállalatunk ebben az évben minden idők legmagasabb termelési feladatát teljesíti: 4990 milliós termelést irányzott elő. Ennek a feladatnak a teljesítéséhez megtervezte a szükséges munkaeőrt, anyagokat, bért, tehát mindazokat a feltételeket, amelyek a termelés biztonságos teljesítéséhez szükségesek.

A Pécsi Dohánygyár a Dohányipari Vállalatok Trösztje vállalat, tehát termelési tervei a tröszttel koordinált formában alakultak ki. A mintegy 15,2 milliárdos ipari szintű füstszűrős cigarettá termelésben arányosan részt vesz az egri, a debreceni és a pécsi gyár.

A debreceni terveknek figyelembe lett véve az 1 db 4000 db/perc teljesítményű, modern, korszerű gép is, amelynek üzembe állítása azonban devizális okok miatt elmaradt. Így érthető, hogy az erre a gépre tervezett termelési volument arányosan el kellett osztani a vállalatok között és ebből kifolyólag vállalatunk előreláthatóan 4990 millió helyett mintegy 5300-5400 millió db cigarettát fog éves szinten gyártani. Ez a termelési szint már az első negyedévben is jelentkezett, a második negyedévben viszont kifejezetten feszített termelési programot teljesít a vállalat. A feszített termelési feladat fokozatosan kihozta azokat a problémákat, amelyek jelenleg a legnagyobb gondjaink közé tartoznak.

Kimerülő tartalékok

A vállalat az eredeti terv teljesítéséhez 626 fő munkaeőrt tervezett állományi létszámba, 16 százalékos összes kieső idővel (szabadság, betegség, törvényes távollét stb.). Ez a munkaeőrt, létszám 526 fő dolgozó létszámra módosul az első féléves terv szerint. Ezzel szemben viszont az első öt hónapi állományi létszámunk 626 fő, dolgozó létszámunk 536 fő. Az állományi létszámból kiesik tehát 14,4 százalék, mely azt bizonyítja, hogy a vállalat első féléves terve teljesítéséhez mindössze 4 fő dolgozó létszám hiányzik.

Tekintettel arra, hogy a termelési program magasabb, mint a termelési terv, így mintegy 8 százalékos többlet termelés munkaeőrt oldalról teljes mértékig fedezetlen, vagyis a többlet termelést a vállalat a jelen körülmények között teljes mértékig termelékenységéből produkálja. Amellett, hogy a termelékenység fokozása és állandó növelése vállalati, illetve népgazdasági érdek, a növekedés irreális erőltetése súlyos veszteségeket okozhat. A vállalat különböző intézkedéseket tett a munkaeőrt biztosítására. Szinte állandó jelleggel hirdetjük a felvételt, azonban a munkaeőrt tartalékok oly mértékig kimerültek, hogy alkalmazható jelentkezés szinte alig van. Gyakorlatilag az új felvételek a távozókkal vannak összhangban, tehát abszolút értelemben a vállalat létszáma nem nő. A terven felüli termelés mintegy 2-3 százaléknyi létszámnövekedést tenne lehetővé, azonban a jelen körülmények között a vállalat képtelen ezt a létszámnövekedést elérni.

A dolgozó létszám június hónapban tovább csökkent, a

tóppénzes állomány, a tanulmányi szabadságok tömeges növekedése következtében. Mit lehet tenni mindezeknek a gondoknak a megszüntetése érdekében?

Elsősorban csökkentenünk kell a vállalattól történő távozásokat. Értékelésünk szerint a régi, begyakorlott dolgozók távozási aránya elég alacsony. A leszámolók aránya főleg az egy évnél rövidebb munkaviszonnyal rendelkező dolgozókra esik, az ún. „vándormadarak”-ra.

Magas tóppénz-arány

A Baranya megyei élelmiszeripari átlaghoz képest igen magas a tóppénzes állományunk is. Míg 1974-ben a megyei élelmiszeripari tóppénzes állományának átlaga 7,3 százalék, addig a Pécsi Dohánygyárban 9,3 százalék. Ez természetesen összefügg a kisgyermekes családanyák táppénzével is. Emellett tudomásunk van olyan esetekről is, hogy egyes dolgozók nem egészségi állapotuknak megfelelően, hanem igényeik szerint kerülnek tóppénzre.

Jobban kell szerveznünk a tanulmányi szabadságokat. Tanulni nemcsak a vizsgát megelőző hetekben kell, hanem az egész tanulmányi évben. Tehát célszerű lenne az, ha egy-egy iskolatípusban tanuló dolgozók

tanulmányi szabadságaikat arányosan osztanák be. Természetesen biztosítva azt a lehetőséget, hogy a vizsga előtti anyagismétlésekre legyen idejük.

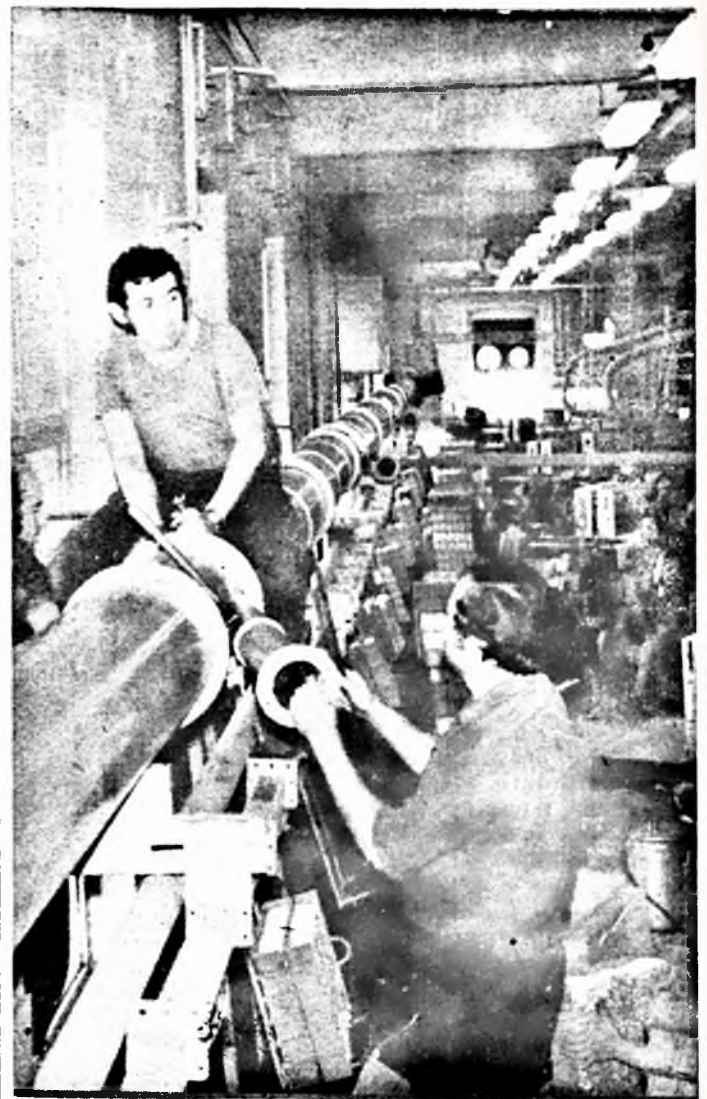
A vállalati vezetésnek, a szocialista brigádoknak többet kell foglalkozni azokkal a dolgozókkal, akik a vállalattól távozni akarnak. Abban az esetben, ha a gond vállalati segítséggel megoldható, úgy feltétlenül törekedni kell arra, hogy a dolgozó a vállalattól maradjon.

Hiány van négy és hatórás fiatalok dolgozóiban. A dohánygyári szülők munkakönyvvel rendelkező, nyolc általános iskolát végzett, leánygyermeküket szívesen látjuk vállalatunknál.

Tisztességes bérért

Az augusztus hónapban kezdődő dohányválogatást korszerű körülmények közé kívánjuk helyezni. Az előzményekből látható, hogy a cigarettá termelésből dolgozókat erre a területre átirányítani nem tudunk, vagy csak igen mérsékelt létszámban. A vállalat az egész munkafolyamatot nyugdíjas korú dolgozókra tervezte. A május végén megrendezett nyugdíjas-napon már felhívtuk vállalatunk nyugdíjasait, ugyanakkor a Dunántúli Naplóban is meghirdettük nyugdíjas dolgozók felvételét és ezúton is kérjük dolgozóinkat, hogy nyugdíjas ismerőseiket értesítsék arról, hogy a vállalat mintegy 50-60 fő nyugdíjas nőt kíván a törvényes munkalehetőségek között, tisztességes bérrel alkalmazni az ősz folyamán mintegy négyhónapi időtartamra.

Irimi Sándor

Szerelik a poreszívó vezetékét, a gyártásban.

Fotó: Nagy László

Technikus-minősítő

Az 1975-ös tanévben a Pécsi Dohánygyár is megszervezte a dohányipari technikus minősítő tanfolyamot. Az eredményes felkészülést a vállalat igen jelentős támogatással segíti. A dolgozókkal tanulmányi szerződést kötött, melynek értelmében a felmerülő költségek jelentős részét átvállalja és tanulmányi szabadságot biztosít. A konzultációkat havonta két alkalommal tartjuk, az előadók a gyár szakemberei. Sajnos, igen komoly problémát jelent a megfelelő tankönyvek beszerzése. A dohányipari szakönyvekből kevés áll rendelkezésre, de reméljük a második félévben megoldódik ez a kérdés. A tananyag igen sok, a követelmények magasak, ezért erre a rövid felkészülési időre nagy feladat hárul a tanulókra.

Továbbképző tanfolyamok

A gazdálkodásban — a szocialista gazdálkodásban különösen — fontos szerepe van annak, hogy a dolgozók széles rétegei aktuális politikai, szociális kérdések mellett a szakmai és műszaki fejlődés új eredményeivel — egyéni és vállalati érdeket figyelembevéve — folyamatosan megismerkedjenek.

Vállalatunknál 1972-ben indítottunk először ismeretbővítő továbbképző tanfolyamot a Dekajet gépeket üzemeltető gépmesterek, gépvezetőnők valamint szedők és átvevők részére. Ez évben ismételtlen a gyártási osztály dolgozói részére indítottunk ismeretbővítő tanfolyamot, ezzel a gyártási osztályon befejeződik a képzés. A gyártási dolgozók ismételt képzését az tette szükségessé, hogy az azonos munkakörben foglalkoztatottak egységes bérézése megvalósuljon. A tanfolyam erkölcsi vonzatán túl anyagiilag is érdekeltté teszi dolgozóinkat, hisz gépvezetőnőink 1,- Ft-os, a gépsemélyzet —,50 filléres órabér emelésben részesülnek.

A közeljövőben kerül sor a csomagolási, az előkészítési, és a papirosztályon dolgozók képzésére. Az óratervek, tematikák elkészültek, azonban a termelési feladataink maradéktalan megvalósítása, valamint figyelembevéve, hogy vállalatunknál jelenleg 159 fő vesz részt különböző egyetemi, szakfőiskolai, általános iskolai, technikus minősítő, szakmunkás és ismeretbővítő tanfolyami képzésben, nem teszi lehetővé az évközi tanfolyam indítását.

Az ismeretbővítő továbbképzés keretében a mindennapi munkájukhoz kapnak segítséget dolgozóink. Figyelembevéve, hogy a tanfolyamok viszonylag alacsony óraszámában kerülnek lebonyolításra, nem okoznak terheléskieszt, és így aszszonyaink szabadidejét sem rövidítik le. A befejezett tanfolyamok igazolják ennek a tanfolyami képzésnek a létjogosultságát. Egyéni és vállalati érdekezonosság jött létre, hiszen az ismeretbővítő továbbképzés a vállalat élete, gazdaságossága szempontjából felbecsülhetetlen értékű tevékenység.

B. G.-né

A „Béke” szocialista brigád tagjai, társadalmi munkában készílik a bölcsőde kerítését.

Nagy László felv.

Újítási ankét vállalatunknál

Június 4-én került sor vállalatunknál az újítási ankét megrendezésére. Várhelyi József főmérnök elvtárs megnyitása után került sor az „Alkotó Ifjúság” pályázaton nyert díjak átadására. Lábadi Árpád — Ár László I., Schaffer Ferenc II., Szabó Imre — Ordovics József és Takács Sándor megosztott III. díjat nyert.

A díjkiosztás után Várhelyi József ismertette az Egerben megtartott iparági „Alkotó Ifjúság” pályázaton díjat nyert pályaműveket. Az iparági vetélkedőn Schaffer Ferenc dicséret oklevélben részesült, pályamunkája elismeréseként.

Ezt követően az újítási ankét fő napirendi pontjára került sor, nevezetesen az 1975. január 1-én életbe lépett újítási rendelet, valamint a rendelet alapján kidolgozott vállalati újítási szabályzat ismertetésére, különös tekintettel a módosított rendeletekre.

Az életben levő vállalati újítási szabályzat előírja, hogy a szabályzatban ismertetett osztályvezetők javaslatai alapján a vállalatnak éves újítási feladattervet kell készíteni. Vállalatunk feladatterve öt témakörben tizenhét megoldandó javaslatot tartalmaz, melyek ismertetésére is sor került.

A feladatterv elkészítésének célja, hogy bizonyos mértékig irányítsa az újítómozgalmat, másrészt felhívja az újítók figyelmét olyan megoldásra váró problémákra, melyek mellett nap mint nap elmegyünk.

Itt feltétlenül meg kell jegyezni, hogy előző években az éves beszámoló alkalmával feladattervi pontot megoldó újítási javaslatok száma minimális volt, ez évben pedig kb. 1 hónap leforgása alatt öt javaslatot nyújtottak be újítóink a jelölt témákban.

A résztvevők kérdéseire Várhelyi József főmérnök adott választ. Legeredményesebb témának a munkaköri kötelesség kérdése bizonyult, ugyanis az újítók kategorizálásának megszüntetésével nem szűnt meg a munkaköri kötelesség vizsgálata.

Az újítási ankét hangulatára jellemző volt, hogy a hozzászólók többsége az újításokkal kapcsolatos jogi kérdésekkel foglalkozott, melytől bizonyítja, hogy az újítómozgalmat keretén belül a dolgozók ez irányú tájékoztatását fokozni kell.

Az 1975. január 1-én életbe lépett vállalati újítási szabályzat tartalmazza az újításokkal kapcsolatos jogi kérdéseket is. E szabályzatok minden osztályon megtalálhatók, melyekből a javaslattevők felvilágosítást kaphatnak az újításokkal kapcsolatos kérdéseikre.

F. E.-né

Csak 10 percet naponta!

Munkahelyi torna üzemrészeinkben

Május közepén két szakszervezeti aktívánk vett részt Orfűn a munkahelyi testneveléssel foglalkozó egyhetes tanfolyamon. Papp Lenke hozatérve a következőkről számolt be:

„Talán már közhelynek hangzik, hogy a technika és a technológia fejlődésével a nehéz fizikai munka megszűnik. Munkahelyünkön egy-egy részfeladat megoldására korlátozódik feladatunk (cigaretta-szedés, ládásbontás stb.), mely az egyhangú monotonosság miatt főleg az idegeinket terheli meg. Munkaidőnk lejártaival buszra ülünk, otthon pedig a gépesített háztartásban folytatjuk tennivalóinkat, majd fotelből nézzük a tv műsorát. Megrögzött szokásaink révén mozgásszegény élet alakul ki, pedig szervezetünk számára elengedhetetlen a fizikai igénybevétel. A szívet naponta legalább egyszer meg kell terhelnünk aktív mozgással. Pszichológusok és szociológusok a jó munkahelyi légkör kialakításának egyik fontos kérdéseként tárgyalják a munkaközi szünetek aktív kihasználását, a végzett munkával ellentétes irányú mozgásokat, a munkahelyi testnevelést, mely megmozgatja a vérkeringésünket. A tanfolyamon elhangzott, hogy a torna bevezetése általában nehézségekbe ütközik, mert a munkahelyi vezetők félnek a termelés csökkenésétől, nem hiszik el az eddigi külföldi és hazai területeken elért eredményeket, ezért helyi tapasztalatokra van szükségük.”

Az utolsó mondat szavai csengtek fülemben, amikor elindultam, hogy a labor, MEO dolgozói és a termelés közvetlen irányítóit megnyerjem a mozgás számára. Segítséget és lendületet adott, amikor meghallottam, hogy a filtergyártó részlegünkben — a főmérnök engedélyével — a gyártógépek minden nap megállnak 10 perces időtartamra és az ott dolgozók korra és nemre való tekintet nélkül saját érdekében elvégzik az előtornász által irányított gyakorlatokat. Természetesen az ott dolgozók vállalták, hogy ez a munka nélkül töltött 10 perc teljesítmény-csökkenést nem okoz.

Irodáról-irodára járva egyik meglepetés után ért a másik; mindenki jelentkezett rábeszélés nélkül. Szinte az volt az érzésem, hogy sokan várták már, hogy valaki szóljon, kezdje el a torna megszervezését. A rugógyártók után egy héttel így megindulhatott három új helyiségben — MEO, labor, diszpécserhelyiség — a munkahelyi torna. Megszületett a jó példa a gyárunkban, mely követésre vár. A munkahelyi vezetők nemcsak hogy ellenkezének a gondolattal, hanem tornájukkal mutatják a követendő utat. Sokan gondolják, csinálják a fiatalok,

én már öreg vagyok, mellyel ügyleten. Mondjam azt, hogy nem éltornászok kinevelése a cél, hanem fiatalosságunk megőrzése? Függetlenül attól, hány évvel hagytunk magunk mögött. Természetesen korai lenne tapasztalatokat levonni e rövid időszakról. Egy biztos: aki csatlakozik hozzánk, és naponta munkaidejének felénél elvégzi a tornagyakorlatokat, vidámságban tér vissza munkájához, került rövid időre a figyelme az eddigi gondolatoktól eltérő irányba terelni. Gábor Józsefné

OLVASÓNK ÍRJA:

Nem kaptam választ

A májusi gyári lapunkban olvastam a módosított újítási szabályzattal foglalkozó cikket. Nagyon helyes, az újítási javaslattevők kategorizálásának megszüntetése. Ezt példázza a vállalat jó kezdeményező készsége a mozgalom szélesebb körben való tudatosítását és a gazdasági eredményeink cél-szerű fokozását.

Feltétlenül elő kell segíteni minden téren a gazdaságosság és takaréksági mozgalom tervszerűségét, mert csak így valósítható meg a szocialista társadalom minél előbbi felépítése. Mindezekhez hozzájárul a beadott újítási javaslatok minél előbbi kiértékelése és azok bevezetése.

Feltétlenül hasznos a beadott javaslatok szerinti csoportosítás, hogy mennyi idő kell az újítások bevezetéséhez és milyen gazdasági eredményt illetve célszerűbb munkavégzést biztosít.

Itt kell megemlítenem az ügyintézés idejét és annak csökkentését. Ugyanis én ez év január 31-én adtam be egy újítási javaslatot a hulladék göngyölegek értékesítésével kapcsolatban és még a mai napig nem kaptam rá választ illetve visszaigazolást; pedig a gazdasági eredményt azonnal ki-mutatható, és bevezetése egyszerűen megoldható.

Feltétlenül több figyelmet kellene szánni az újítók erkölcsi elismerésére és fokozottabb megbecsülésre. Talán így nagyobb kedvvel gondolkodna és dolgozna az a dolgozó, aki igyekszik megérteni vállalati célkitűzéseink sikeres megvalósítását.

Kovács István

Közös feladatra számítottunk...

Utolsók lettünk

A Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium által meghirdetett munkavédelmi vetélkedő második fordulóját 1975. június 7-én a tröszt klubhelyiségében rendezték meg Budapesten. A Pécsi Dohánygyárat a vállalati vetélkedő első helyezett „Szerviz” csapata képviselte: Kajcsa László, Hegyi József, Kovács János és Várnagy Levente személyében.

Szombaton reggel a vállalat személygépkocsijával indultunk útnak, reménykedve abban, hogy sikerül jó helyezést elérni. Mindannyiunkban égett a versenyláz, s még a kocsiban is egymást kérdegettük a tanulmányokról. Úgy éreztük, hogy tudja mindenki a számára kiadott anyagot.

A vetélkedőt délelőtt 10 órakor kezdték, a magasrangú zsűri bemutatásával, majd Bordács elvtárs, a zsűri és a vetélkedők örökös elnöke megnyitása után Kovács László jártékvető ismertette a szabályokat. Itt érte csapatunkat az első meglepetés! A szabályok értelmében a TESZT, illetve a TOTO kérdéseket a csapattagok nem közösen, hanem egyenként kellett, hogy kiöltssék. Ezzel a csapattagok egyéni, a teljes felkészülési anyagot átfogó tudását kívánták felmérni. Sajnos mi nem készültünk egyéni szinten a teljes anyagból, hiszen mi csak közös feladatokra számítottunk.

Ezután az asztalokat sorsolták ki, s itt is „elűtött” bennünket a szerencse, nekünk jutott az első asztal. Itt derült ki, hogy a hatodik résztvevő csapat meg nem érkezett meg. A jelenlévő debreceni, egri, nyíregyházi, sátoraljaújhelyi és pécsi csapat részvételével elkezdődtek a kérdések. Az első sorozat után befutott a hatodik, a DDT csapata is. Már az első két forduló után feltűnt, hogy a nyíregyháziak milyen mindent átfogó teljes választ adtak a kérdésekre. A TOTO kérdések előtt még az ötödik helyen álltunk, ekkor már éreztük, hogy biztos hatodikak leszünk. Így is történt! Miután a TOTO értékelése némi huzavona után megtörtént, kialakult a verseny végeredménye:

I Nyíregyháza	149 pont
II Eger	141 pont
III Debrecen	139 pont
IV Sátoraljaújhely	129 pont
V DDT	119 pont
VI Pécs	114 pont

Az ünnepélyes eredményhirdetés után értékelték a vetélkedő hasznosságát, minden résztvevő csapatnak gratuláltak és további eredményes munkát kívánva lezárták a versenyt. Azt hiszem, hogy nem kell szégyenkezni az elért hatodik helyezésért, hiszen mi is sokat tanultunk és tudásunkat megpróbáltuk hasznosítani a Pécsi Dohánygyáron belül.

V. L.

Jegyzet Gondolatok a munkaversenyről

Az MSZMP XI. kongresszusa és a felszabadulás 30. évfordulója tiszteletére kibontakozott munkaverseny élenjáró brigádjait megismerte az ország: a legjobbak kitüntetésére április 4-én került sor. A verseny azonban folytatódik. Az idei év két szempontból is jelentős: ez a IV. ötéves terv befejező éve és most szilárdíthatjuk meg azokat az eredményeket, amelyekre a következő tervidőszak indítását alapozhatjuk. Az idei terv a legfőbb és átfogó feladatát a népgazdasági egyensúly javításában jelöli meg. Ehhez lényegében mindenütt két egymással összefüggő és összetett feladatra kell összpontosítani az erőt és a ligyelmet. A hatékonyság fokozására és a minőség javítására. A hatékonyság a munka ténylegesen elkölthető eredménye, érzékenyen reagál bármilyen ésszerű változtatásra, de érzékeny a semmittevésre, vagy a téves intézkedésre, hibás cselekedetre is.

A legutóbbi időszak tapasztalatai arra utalnak, hogy a versenyző szocialista brigádok kitűnő helyzetekkel, szakértelemmel és leleményességgel találják meg a legtöbb helyen mindazt, amit ha másképpen csinálnak — vagy mást csinálnak, azonnal megmutatkozik az eredményen is.

Eppen az ilyen felismerések, leleményességek, a változtatásra való lelkes törekvés bebizonyította sok helyen a dolgozó kollektívák előtt, hogy már egy sor apró körülmény megváltoztatása is milyen számottevő eredményjavulást hozhat, egy-egy kollektív munkájában. A hatékonyságra az anyagköltség alakulása van talán a legnagyobb hatással. Elvégre a legtöbb modern ipari termék önköltségében lényegesen nagyobb az anyagköltség, mint bármelyik más költséghányad. Az anyaggal való takarékság jó módja, a minőség javítása, a termék tartósságának fokozása, a selejt csökkentése. A legjobb módja pedig, ha magasabb értékű, korszerűbb terméket készítünk belőle. Segíteni, gyorsítani, a régi gyártmányok felváltását az újakra. Ma már ilyen célt is maguk elé tűzhetnek az egyre képzetesebb szocialista brigádok és kivált a komplex brigádok. Ebben a feladatban különben sem csak a konstruktőröknek és a technológusoknak van szerepe.

A verseny következő szakaszától sokan még az eddigénél is többet várnak. Különösen az utóbbi egy év alatt a munkások, brigádok és a vezetők előtt is többnyire tisztázódott, hol a szeretjük, mi a feladatuk a ver-

senyben, s ami a legfontosabb, hogy az egész versenynek hol a helye a munkarendes menetében, hogy ne legyen formális, papírszerű a több és jobb munkát kívánó mozgalom. A másik indok, amiért az eredményekre a ráduplázást várják sokan, hogy közben legtöbb helyen az üzemi demokrácia is fejlődött s a demokratikus légkör — különösen ha jó munkaszervezéssel párosul, kedvező feltétel a munkáját szerető, kezdeményező, alkotó ember számára.

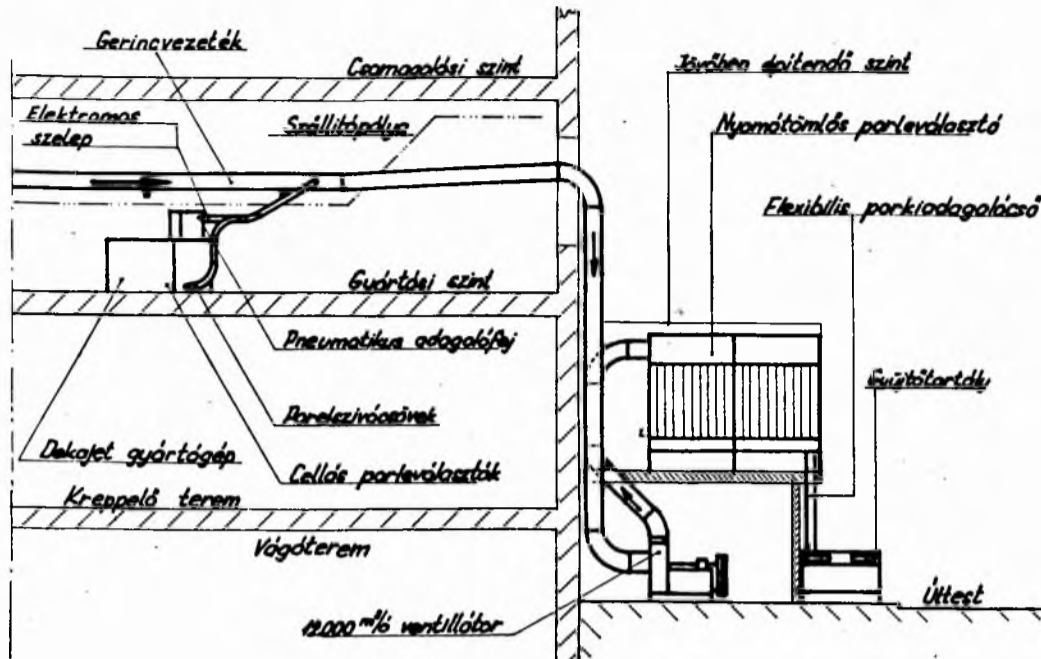
Gyárunkban másodszor indítottuk be a nők szakmunkásképző iskoláját. Ez azt is jelenti, hogy tisztában legyenek a nők a politikai és szakmai fejlődéssel és a szocialista társadalom helyzetével. Ezzel a jövendelmük és az átlagműveltségük is nő. 1975. év május 1-re is átadtunk egy új óvodát, melyet 30 000 óra társadalmi munkával segítettek a gyár dolgozói. Ebből úgy a fizikai, mint a szellemi dolgozók derekasan kivették részüket. De ezzel még mindig nem elégszünk meg, mi június 7-én szintén egy kommunista szombati műszak termelésének a teljes bérét az óvoda és bölcsőde további korszerűsítésére és szépítésére ajánlottuk fel. Szalai Andrásné

Szerelk a központi porelszívót

Júliusban üzemi próbák

Augusztus közepétől folyamatosan működik

Az utóbbi időben sok különböző átmérőjű cső- és csőidom-darab sorakozott fel a karbantartóműhely udvarán, és ezek egy része már felszerelésre is került a gyártóteremben. Ezek a biztató jelei annak, hogy gyárunkban is megvalósul ez évben a központi porelszívás...

A központi elszívórendszer szükségessége már néhány éve felmerült gyárunkban és ahhoz, hogy megértsük miért most kerül sor ennek megvalósítására, néhány szót kell ejtenünk az előzményekről.

A rendszer megtervezésével még a MADOH műszaki fejlesztési osztálya foglalkozott, de a közbejött átszervezés miatt a munka elhúzódott és megvalósításra alkalmas terv végredményben nem jött létre.

Tekintettel a téma sürgösségére, saját műszaki osztályunk kapta feladatul úgy, hogy ez évben meg kell valósítani az egész komplett rendszert.

Tulajdonképpen miért is szükséges a központi porelszívás? A dohány szántóföldi termék, ezért homoklerakódások találhatók rajta. Ha ez a homoktartalom bekerülne a technológiai sorba, akkor a gépek igen nagy kopásokat eredményezne, emiatt gyakori alkatrészcsere igényelne és így megnövelné a gyártási költségeket.

A technológia során még magából a dohányból is keletkezik por, amely ha benne maradna a késztermékben, a minőséget rontaná, tehát minőségi szempontból is kívánatos a por kiválasztása dohányból. A por kiválasztása egy sor járulékos munka elvégzését teszi szükségessé (porgyűjtés, szállítás, stb.).

A jelenlegi elszívó rendszerünk az elmúlt évek során több szakaszban bővítéssel, átalakításokkal alakult ki úgy, hogy mindig a helyi adottságokhoz kellett - szükségből - alakítani a rendszert. Így alakult ki az a kép, hogy sok egyedül elszívó és leválasztó helyünk van, a porleválasztók helyszűre miatt általában kisebb kapacitásúak, mint a hozzájuk csatlakozó ventilátorok, ezért lefojtják azokat. Nincs megoldva a gyártógépek központi porelszívása, így a gépenkénti helyszűre porirítás szennyezi a terem levegőjét, valamint a por elszállítása sok és nehéz fizikai munkát igényel. Jelenleg három porleválasztó helyiségünk van, összesen 8 db ventilátorral és 5 db porleválasztóval, összesen 40 000 m³/ó elméleti légszállító teljesítménnyel. Ezek összes villamos teljesítménye: 78 kW.

Az eddigiekben körvonalazták azok a problémák, amelyek kiküszöbölése céljából szükséges az új rendszer kialakítása.

A tervezésnél kollektívánkat az a cél vezette, hogy lehetőség szerint a jelenleg meglévő berendezéseink maximális felhasználásával, áthelyezésével, átalakításával valósítsuk meg a feladatot. Ennek megfelelően a leggyártás alatt álló új központi rendszer három fő részre oszlik, mely három (már meglévő) nagyteljesítményű ventilátorból, három gerincvezeték- és elosztó csőrendszerből, és három egységes automatikus szállítócsigás porkiádagoló leválasztóból áll, az alábbi felosztás szerint: 1. Az előkészítési üzem összes elszívása és porleválasztása (mely bontás és vágás gépeihez tartozik). 2. Vágófelszívás és porleválasztás. 3. Pneumatikus vágatadagolás és a gyártógépektől közvetlenül történő központi porelszívás és leválasztás.

Az első és második pontban szereplő egységen csak kis átalakítás, illetve csővezeték hosszabbítás szükséges a gyártási épületen belül.

A harmadik pont témája nagyobb átalakítást jelent, melyet a mellékelt ábra szemléltet. A gyártási szinten haladó szívó-gerincvezetékéről minden gyártógéphez olyan leágazást készítettünk, amelynek egyik csatlakozása a gépek garatjára, a másik pedig a gépek porkiádagoló ciklonjai alá csatlakozik. A vágatadagolást a mostani vezérlésével együtt meg tudtuk hagyni úgy, hogy a porelszívó cső ennek pillangószelepe előtti szakaszról

ágazik le, így az adagolás változatlanul szakaszos, míg a porelszívás folyamatos üzemi lesz.

A gyártási épület keleti oldalán lévő jelenlegi porgyűjtő helyet kismértékű bővítéssel és kétszintessé alakítással képezzük központi porgyűjtővé. A földszinti részen helyezük el a három megfelelő kapacitású porleválasztót, melyekből a por közvetlenül az elszállításra szolgáló konténerbe kerül. Az új rendszer összes elméleti légszállítási, valamint a villamos teljesítménye közel azonos a jelenlegivel, de az alábbi fő előnyöket is megvalósítja:

- minden képződött port egy helyre gyűjt,
  - kiküszöböli a terembeli őrítéseket és az ezzel járó por-képződést, valamint a helyi szállításokat,
  - megoldja a gyártógépek központi porelszívását is.
- Az idei nyári leállás csak egy hétre korlátozódik, ezért a munkák zömét ezt megelőzően

kell elvégezni. Júliusban már részleges üzemi próbákat is kell végeznünk munkánk biztos eredményessége érdekében, ezért kérjük, hogy fogadják megértéssel a karbantartás dolgozóit, akik termelés közben tudják csak az előkészületi munkákat elvégezni.

Az új központi porelszívó rendszert az év augusztus 18-án adjuk át üzemelésre.

Bognár Lajos

Tallózás külföldi lapokban

Ha luxus szivarokról beszélünk, általában Havanna szivarokra gondolunk, amelyek az egész világon ismertek és népszerűek.

Hogy miért sokkal drágábbak, mint más, jó szivarok? Érdekes kérdés ez, mert tipikus példája annak, hogy a luxus termék gyártási költsége mennyire kifejeződik az árban. Fontos költség-elemek azok a megterhelések, amelyek különbözőek az egyes importáló országokban, és éppen ilyen fontos kérdés az is, hogy a luxus termék megfelelő „inyence” és vásárlóra talál-e.

Az eredeti Havanna szivart Kubában gyártják, és ott tudják csak készíteni. Teljes egészében Kubában, ott is csak néhány vidéken termelt dohányból készül.

A szivardohányt árnyékban termelik, gézelt borított tetők alatt védik az ültetvényeket. Rendkívüli gondosságot kíván a fermentálás is, amit több fokozatban végeznek a dohány minőségének megfelelően, néha több éven át. Az okok között szerepel az ár vonatkozásában a kiterjedt és állandó jellegű dohánykutatás is. Ezen felül az egyes termésekből származó különböző tulajdonságú dohányból évekre elég készletet kell tartani a szivargyártás céljaira, hogy mindig biztosítani tudják a márkás Havanna szivarok azonos minőségét. Ez a termelő ország részéről igen nagy befektetést és megfelelő tárolóhelyiségeket tesz szükségessé.

Készítése - ha nem is teljes mértékben, de alapjában - kézzel történik. Egy munkás

naponta 100-150 szivart készít, Kubában ma 5000 férfi és nő végzi ezt a munkát. A cédrusfából készült dobozokat, a rajtuk látható színes címkéket is csaknem teljes egészében kézi munkával állítják elő, a védjeggyel és a celofán csomagolással együtt.

A rendeltetési országok rendszerint magas vámost vetnek ki, sőt, sok helyen ezen túlmenően adókat is. Mindez befolyásolja az árat. A Havanna szivarok szállítási ideje átlag 9 hónap a származási országból. Így az importőrnek megfelelő, 10-20 százalékos jelentő készleteket kell tartania. A tőke hosszú időre le van kötve, éppen ezért kell igen magas haszonra törekednie.

Az egyes országokban más és más fajta szivart árulnak, ami eleve lehetetlenné teszi az árak egymáshoz való igazítását. A legszélesebb választékot Svájc és Belgium kínálja. Igen keresett és kedvelt dohányféle Svájcban, ami részben a kedvező eladási árak is köszönhető - összehasonlítva a szomszédos államokkal. Az üzleti ügyben ott járó, vagy szabad-szágukat ott töltő külföldiek igen nagy száma vásárolja a Havannát, nem különben a határmenti munkások. Az eladási volumen igen alacsony az NSZK-ban, a magas kiskereskedelmi árak miatt. Sok NSZK dohányos szerzi be szivar-szükségletét Svájcban, éppen ezért a pontos mennyiséget statisztikailag nem lehet meghatározni. Hasonló a helyzet a francia fogyasztókkal is, akik szintén Svájcban vásárolnak.

(Tabak-Journal International)

„Alkotó ifjúság”

Értékelték a pályázatokat

Hetvenketten a zsűri előtt

A MÉM, a KISZ, az OIOT és a MÉTE által kiadott felhívásnak eleget téve, az iparági szakmai ifjúsági bizottság felkérte az iparunknál dolgozó 30. életévüket be nem töltött fiatal szakembereket és értelmiségieket, illetve az ifjúsági közösségeket, hogy vegyenek részt az MSZMP XI. kongresszus és hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére meghirdetett „Alkotó Ifjúság” pályázaton.

Igen nagyarányú volt az érdeklődés. A vállalatoknál megtartott az elsőfokú elbírálást és itt is díjazták a legjobb pályaműveket.

A kiállítás 1975. május 31-e és június 7-e között került megrendezésre az Egri Dohánygyárban és június 3-án itt tartották meg a pályázat zsűrizését és eredményhirdetését.

Az eredményhirdetésen Kovács János elvtárs, a Dohányipari Vállalatok Trösztje személynézetű vezetője vezette a pályázatot. Elmondta: A kiállítás beszédesen mutatja a fiatalok iparon belüli helyzetét. Igazolva annak, hogy az iparban dolgozó ifjúság képes ilyen alkotó munkára is. Mintegy 2300 fő 30 éven aluli fiatal dolgozik az iparban. E létszámon belül felsőfokú végzettséggel 2,7%-a rendelkezik, középfokú végzettséggel 36,3%-a, szakmunkás képesítéssel 19,1%, 8 általánossal 32,8%, 9,1 az a százalék, amely a nyolc általánost nem végezte el.

Az előadó vázolta a vállalatok továbbképzési és tanítási helyzetét. A továbbképzésen a 30 éven aluliak közül éventeként 1000-1200 fő vesz részt. Ebből általános iskolában 32 fő, szakmunkás tanfolyamokon 205 fő, középfokú iskolában 274 fő, egyetemen, főiskolán 89 fő, mérnök-továbbképzőn 3 fő, egyéb tanfolyamokon 333 fő, politikai továbbképzésen pedig 302 fő.

Az iparban dolgozó fiatalok közül 1600,- Ft-ig 10,2%-nak, 3600,- Ft felett pedig 1,9%-nak van az alapbesorolása. Az ipar egy főre jutó átlag bérszintje 2319,- Ft. Az összehasonlításból kitűnik, hogy az iparban belül a fiatalok bérszínvonalára az átlagosnál dinamikusabban fejlődik, s ezt az ipar vezetése úgy ítéli meg, hogy vállalatunknál - a lehetőségekhez mérten - megvalósul a fiatalok munka szerinti elismerése. Nincs az ipar fiatalága háttérbe szorítva. Erkölcsei megbecsülés, a kitüntetések odaítélése tekintetében, amikor az ipari adatokat tekintve a fiataloknak az ipar összdolgozóihhoz képest 39%-a kapott valamilyen szintű kitüntetést 1974-ben. Az ifjúság he-

A továbbiakban Bordács István elvtárs, a tröszt műszaki igazgatója ismertette a pályázatok eredményét. Az „Alkotó Ifjúság” pályázatra 72 pályamű érkezett a vállalatokhoz, kiállításra 34-et javasoltak. Ezekből választotta ki a zsűri a legjobbakat. Kiadásra került egy első, egy második és két harmadik díj, valamint egy különdíj is. Ezenkívül öt személy (négy pályamű) dicséretben részesült a beadott munkáikért.

Első díjat nyert Némethy Andor valamint Szoták Mihály, a Debreceni Dohánygyárból, Második díjjal jutalmazták Bartha Árpádot és Kocsis Piroskát, akik a Dohánykutató Intézetben dolgoznak. A harmadik díjat, a Nyiregyházi Dohányfermentáló Vállalat „Széchenyi Ist-

Bordács István trösztünk műszaki igazgatója átadja az első díjat Némethy Andornak.

lye és szerepe a vezetők összetételében: 30 éves korig alsó vezetőink közül 162 fő, középvezetők közül 6 fő a fiatal korosztályhoz tartozik. 1974. évben 9 olyan alsóvezető vált középvezetővé, akik már átlépték életkorukban a „fiatal kor” felső határát. Nagyvonalakban ezek az iparban tapasztalható jellemzők, ami a fiatalokat érdeklik és érintik.

ván” szocialista brigádjának ifjúsági alkotó csoportja érte el. Ugyancsak harmadik díjat nyert Dávid László, a Sátoraljaújhegyi Dohánygyárból.

Vállalatunktól Schaffer Ferenc részesült dicséret oklevélben, az általa készített digitális kartonszámláló berendezést.

C. B.

Lesz fotószakkörünk!

Korunk hobbjá a fényképezés. Soha nem tapasztalt mértékben nő a fotósok tábora. Ennek több oka van: a turizmus növekedése, a több szabad idő és a több zsebpénz.

Az emberekben erősen él a közlési vágy. Egy-egy utazás után mindenki szívesen mesél élményeiről, a látottakról és a második mondat után rendszerint előkerülnek a fényképek, a színes-diák, hogy vizuális élményeiket megosszák társaikkal. Vagy: két újdonsült barát mi másról beszélgethetne, mint közös ismeréseikről, családtagjaikról, gyermekeikről és ilyenkor is mindig előkerülnek a fotók. De milyen fényképek? Sokszor bizony el kell magyarázni, hogy mit is ábrázol... Ha ilyenkor érdeklődik az ember, hogy miért nem sikerült a kép, kiderül, hogy az illető vásárolt egy gépet és minden előképzés nélkül elkezdett fényképezgetni. Eleinte általában megelégedettek a kezdő fotósok munkáikkal, de néhány ószinte vélemény után szívesen, jobbat akarnak produkálni. Ennek az igénynek természetesen, velejárója egy fotólabor berendezése, amelynek a költsége – még szerény igény mellett is – meglehetősen magas. Ezért szinte minden vállalat, klub, iskola rendelkezik fotó-laborral és fotószakkörrel. Ezeknek a szakköröknek a feladata, hogy fejlessze a fotósok látásmódját, esztétikai érzékét és fotótechnikai készségét. Ezen túlmenően igen jó szolgálatot tesz a szakkör, az oktatáshoz nélkülözhetetlen fényképek, reprodukciók elkészítésénél, a faliújságok és az üzemi lapok színesebbé tételénél.

Korábban működött gyárunkban fotószakkör, azonban átszervezés miatt szükség volt a labor-helyiségre és azóta nélkülözzük a fotólaborat. Ezért okozott osztatlan örömet a népes fotóamatőr gárdának, amikor tudomásunkra jutott, hogy a főmérnök elvtárs rendelkezésünkre bocsátja a volt bölcsőde-konyhából 2 helyiséget. E két helyiség kiválóan alkalmas mindennemű labor-munka elvégzésére, valamint a felszerelések üzemeltetésére. Ahhoz, hogy be tudjuk rendezni a laborot, néhány kisebb javítást kell majd elvégezni. Jellemző az érdeklődésre, hogy még azon a napon, mikor megtudtuk az örömhírt, máris jelentkeztek fotósok a szükséges javítások elvégzésére, társadalmi munkában.

Ugy látom, hogy a helyiségek rendbehozása, valamint a szükséges anyagok és felszerelések megvásárlása után minden akadály elgördül a Pécsi Dohánygyár fotószakkörének megalakulása elől, és minden kezdő, haladó fotóamatőr jó feltételek mellett gyarapíthatja ismereteit.

Nyárfás Csaba

PECSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja
Szerkesztő a Szerkesztő Bizottság
Feladós szerkesztő: Salaman Gyula
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Felelős vezető: Mollos Rózsa

Két vereség, öt győzelem

A városi bajnokságban hatodik helyen állunk

Az elmúlt havi beszámoló óta eltelt időről elmondhatjuk, hogy némileg több jót hozott, mint azt megelőzően. A focicsapat játéka javult. A hátrésváros új tagja Rozmann József egyre inkább beilleszkedik a csapatba, játéka javuló, megfontoltabb, mint korábban, bár még mindig van javítandó, különösen az ellenfél csatáinak követésében, fedezésében. Új feladatot jelentett Gábor számára a középpálya, hiszen a korábbi időkben a védelem volt a feladata, most viszont a hátvédek támogatása mellett a támadásokban is aktívan részt kell venni. Az új szerepkör lényegesen nagyobb figyelmet és nem utolsósorban erőnléti igényel, amin még javítani lehet. Guth a támadásokban vesz részt, ahol kihasználhatja gyorsaságát és lövés-készségét, de őrla is elmondható mindaz, amit a többi csapattagról mondtunk eddig. Albrecht formája kiegyensúlyozott, bár az ő lelkén is szárad néhány kihagyott helyzet.

zelem. Nem rossz, de nézzük közelebbről! Egy vereség jut a városi bajnokságra, az Építő Ktsz ellen. Nagy küzdelem, több kihagyott helyzet itt is, ott is, ez jellemezte a mérkőzést. Pár perccel a mérkőzés lefújása előtt szerzett szerencsés góllal nyert az Építő Ktsz. A döntetlen is itt esett a Ruhagyár ellen, de meg kell mondani, ezt a döntetlent inkább a győzelmek között tartjuk nyilván, hiszen a Ruhagyár tíz mérkőzés után veretlenül vezet a táblán. A másik vereség az ÉDOSZ-kupában érte a csapatot. Megmagyarázni a „bizonyítványt” nemigen lehet. A Tejpar II. csapata vert meg bennünket, akiknek ez az első eddig egyetlen győzelmük és a táblázat utolsó helyét foglalják el. Így viszont nekik van sikerélményük.

A mérkőzések eredményei:

Városi bajnokság: Dohánygyár–Kesztyűgyár I. 3:1 (Tavaly ez a csapat ütött el bennünket a feljutástól. A visszavágás si-

Góllövőlista: Albrecht Béla 12, Guth László 8, Gábor József 7, Nagy Csaba 3, Léránt István 1, Katics Ernő 1.

Ezek után még egy dologról kellene pár szót ejteni. Ez a játéktevés. Megnyugvással adtuk hírt a szezon elején arról, hogy a játéktevésben változás történt, mégpedig kedvező. Azóta sajnos már más megállapítást is kellett és kell tenni. A játéktevés színvonalára visszaesett. Persze itt is van kivétel, egy talán két játéktevés, aki tiszteletben és „kézben” tartja a küzdelmet. A többség viszont amolyan strand-facinak tekinti a mérkőzéseket és úgy is vezeti. Többször előfordul hogy vezetés közben szinte „megfeledkeznek” a játékról és beszélgetnek. Ilyenkor általában a szurkolók „figyelmeztetik” őket feladatukra.

A hátrésváros másik tagja Léránt István is formajavuláson „esett át”, kevesebb a szabálytalanság és egyre több a határozott szerelés, jó helyezkedés. Javítani elsősorban fejtekán kell még, és leszokni egy rossz tulajdonságáról: cselezni a kapu előtt. Kevesebb hajszál mered az égne és kevesebb lesz a kellemetlenség, ha ez sikerül.

Szóljunk még „portásunk”-ról, Pizsárról. Az ő sorsa, ahogy mondani szokták, a „kapusors”. Ragyogó védésekkel, reflexből kiűtött labdákkal vívja ki az elismerést egyszer, rövid sarkokba „kapott „link” gól miatt bosszankodunk másszor. Persze lehet kérdezni azt is: miért hagyták a játékosok az ellenfél csatárát löni? De a kapus is úgy van, jobban megy neki, ha a csapat jól játszik: utóbbira kell nagyobb hangsúlyt és az energiát fordítani.

Nézzük most az eredményeket! Négy mérkőzést játszott a csapat, a városi bajnokságban, négyet az ÉDOSZ-kupában: két vereség, egy döntelen, öt győ-

került, vajon a feljutás is? Dohánygyár–Ruhagyár 1:1, ÉPFU–Dohánygyár 1:2, Dohánygyár–Építő Ktsz 0:1.

ÉDOSZ-kupa: Dohánygyár I. –Dohánygyár II. 4:1, Tejpar II. –Dohánygyár I. 2:1, Terményfalgalmi–Dohánygyár I. 1:4, Dohánygyár I.–Tejpar I. 4:0.

Az 1975. évi ÉDOSZ kispályás labdarúgás helyezési sorrendje az ötödik mérkőzés után:

1. Sörgyár	5	4	—	1	20: 7	8
2. Húspári	5	3	—	15: 8	8	
3. Terményf.	5	4	—	12: 9	8	
4. Pincegazd.	5	3	1	23: 4	7	
5. Dohány. I.	5	3	1	25: 7	6	
6. Tejpari I.	5	2	1	20: 11	5	
7. Dohány. II.	5	1	4	3: 11	2	
8-9. Südápár	5	1	4	7: 17	2	
8-9. Baromfiip.	5	1	4	6: 16	2	
10. Tejpari II.	5	1	4	6: 27	2	

Városi bajnokság állása (II. osztály)

1. Ruhagyár	10	6	4	—	33: 16	16
2. István-akna	10	5	5	—	23: 11	15
3. Volán II.	10	4	5	1	15: 14	13
4. Építő Ktsz	10	4	4	2	18: 12	12
5. B. m. Ter.	10	4	3	3	20: 16	11
6. Dohánygyár	10	4	2	4	13: 11	10
7. ÉPFU	10	3	4	3	14: 22	9
8. Kesztyűs Ktsz	10	2	4	4	19: 21	8
9. Kesztyűgyár I.	10	1	5	4	7: 10	7
10. Erdősütő	10	1	3	6	16: 25	7
11. Bakony	10	1	4	5	13: 22	6
12. Csérvölgy G.-j.	10	3	—	7	16: 26	6

Probléma, hogy a futtyszót gyakran nem követi jelmagyarázat... Bármennyire is furán hangzik, a futty „mutogatás” nélkül még csak futty, de kézzel együtt már ítélet: megfellebbezhetetlen. Persze nem az egységelmű esetekről van szó, hanem amikor bizonytalan – én dobom – nem te dobod, a vétkes kiléte és ilyenkor alakulnak ki a huzavona játékok szöglet – nem szöglet, te lökél, – nem én – amit egy futtytel együtt alkalmazott határozott irányú támaszsal azonnal el lehetne intézni és a kedélyek is alacsonyabb hullámhosszon mozognának.

Tisztelt Játéktevés Sporttársak! A kérésünk, a játékosok kérése csupán az, hogy Önök is legalább olyan lelkiismeretesen használják pipjukat, mint amilyen lelkiismeretesen próbáljuk mi a 40 percet végigküzdeni. Megköveteli ezt mindkét féltől az egymás és a játék, a sport tisztelete.
Gábor József

Hírek

— Ulésezett trösztünk igazgató tanácsa. Június 11-én tartotta idei, ötödik ülését a Dohányipari Tröszt igazgató tanácsa. A vezetéstület többek között megvitatta a dohányosok felvásárlási árával kapcsolatos módosítási tervezetet, az idei beruházási tervmódosításról szóló javaslatot, a dohányiparban dolgozó ifjúság helyzetét.

Május közepén rendezték a Debreceni Dohánygyárban a dohányipari vállalatok között meghirdetett politikai vetélkedő döntőjét. Csapatunk a hetedik helyen végzett.

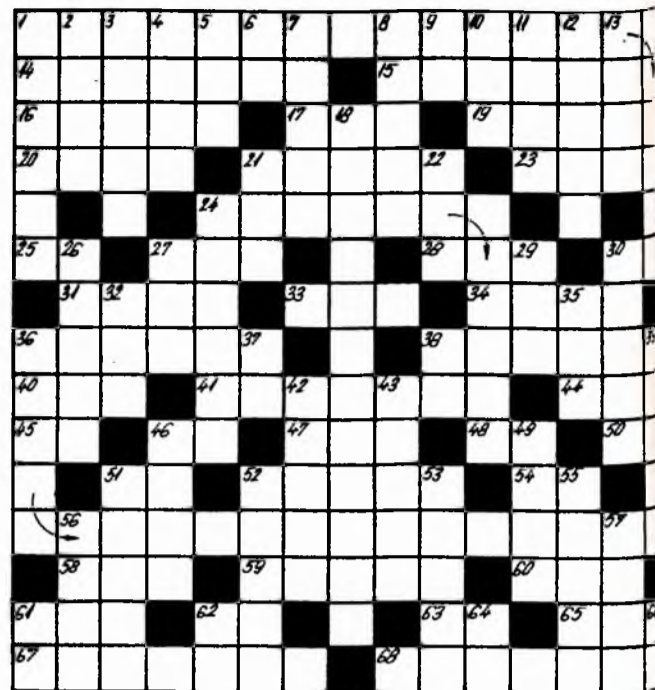
— Vizsgáztatások a polgári védelmi szervezetnél. Sikeres vizsgát tettek az egészségügyi, a rendfenntartó, a vegyvédelmi valamint a tűzvédelmi alegységek gyárunkban. A műszaki mentő-, és kitelepítési alegységek illetve a parancsnoki állomány június végén tartja zárágyakorlatát.

— Verseny a téglagyárban. Június 29-én, 30-án valamint augusztus elsőjén a pécsi Budai-vánról lévő volt téglagyár területén tartják a jubileumi polgárvédelmi verseny városi vetélkedőjét. A vállalat szakaszát, Gábor József készíti föl a versenyre.

A „Tabak” szocialista brigád faliórával lepte meg a Gyári óvodásokat. Képünkön Gyűll Gyuláné átadja az ajándékot.

Keresztrejtvény

Vizszintes: 14. Előkeresem. 15. Baranyai község. 16. Öltögető. 17. Ehé. 19. Armádia. 20. Kutya. 21. Amiképpen. 23. Tév. 25. Azonos magánhangzók. 27. Tengertüli helyesítés. 28. Rossz cselekedet — ford. 30. E. Y. 31. Minden szőlősgazdának van. 33. Kézszel jelez. 34. Kényelembe helyezi magát. 36. Gyermekek. 38. A legnagyobb érték. 40. Zenei hangok. 41. Odaraká. 44. Fohász. 45. Görög betű. 46. Egyforma betűk. 47. Mazurka része. 48. Kettőzve magyar város. 50. Jód és bór vegyjele. 51. Kötőszó. 52. ... apostolica (pápai szentszék). 54. Láng pártatlan betű. 58. Vércsatorna. 59. Nem egészen aláírít. 60. Al a táviratban. 61. Nem lőle. 62. Folyó a Szovjetunióban. 63. Nomen mecio. 65. Időszak. 67. Édesanyák dalai. 68. „A” békét szimbolizálja.

Függőleges: 1. Róma lolyója. 2. A fordította Mauili tanító mestere. 3. Ostobán. 4. Ment. 5. Névelés ételiszitő. 6. Molibdén vegyjele. 7. Szorgos ravarja névelővel. 8. „Az” engedmény. 9. Holnap előtt. 10. Szláv névvezetés. 11. „Az” egyik ital népiesen. 12. Keleti munkát végez — ford. 13. Hiányos matek. 21. Nem ezé. 22. Japan pénz. 24. Kivánon. 26. Kutatáslajdonosok fizetik. 27. Júniusban 720 van belőle. 29. Mész — angolul (BEE) 30. A földnevelést is ilyen érnek nevezik. 32. Folyó a Szovjetunióban. 35. Csepeli. 37. A függ. 3. sz. első és a vissz. 36. utol-

só betűje. 38. 52 hét. 39. Gyári egyik szocialista brigádja. 42. szélháro. 43. Fordított hívo szó. A gyerekek szeretik. 49. Tengeri vény. 51. Pajtás. 52. Foglalkozás. 53. Lendület. 55. Az egyik testrésze. Olajtársaság neve fonetikusan. Nehéz fém. 61. Egyforma betűk. Allóviz a fordította. 64. Kertész Zala regénye. 66. R. B.

Beküldendő: vizszintes 24., függőleges 18., 36. számú sorok megfejtése a szerkesztőség címére: Pécs, Dohány 2-8. A helyes megfejtők közlő jutalmakönyveket sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1975. június 10.

Az előző számunkban közlő rejtvény helyes megfejtése: tavaszi seregszemle, Vörösmarty, Zalán futása, Radnóti, módi pásztorok éneke.

Könyvjutalmat nyertek: Deli Tiadarné, Pécs. Dor Agnes, Nyiregyháza. Bogdár Lászlóné, Nyiregyháza. Sági Józsefné, Pécs. Nagy Józsefné, Pécs.

— Takács —

Dohányos stressz

A bolgár Otecsestven Front, olvasóinak dohányzói szokásairól érdeklődött. Tizennégy kérdésért választ. Vallomás a cigarettáról?

— 1. Rő szokott-e gyújtani reggeli előtt? 2. Amennyiben néhány órán át nem jut cigarettához, romlik-e a hangulata? 3. Többet dohányzik, amikor egyedül van? 4. Elkeseredik-e, ha két három napra megfosztják a cigarettától? 5. Ideges, mielőtt rögyjűt? 6. Dohányozva biztosabban érzi magát társaságban? 7. Fizikailag rosszabb a közérzete, ha hosszabb időn át nem szívott el egy cigarettát sem?

rülmények között mindig gyűjt. A tiznél több kérdésre igent mondó személy megfogott dohányos. Egyesek ezt a típust stressz-dohányosnak nevezik, miután bizonyos stressz helyzetekben a megszokottól is többet szív. S végezetül Magyarországon 1970-ben 220 millió darab, 1972-ben 240 millió darab, 1973-ban 230 millió darab cigarettát kelt forgalomba.

Füstbement unalom?

— 8. Ideges lesz, mert a csomagból az utolsó cigarettát veszi elő és nincs lehetősége arra, hogy újabb csomag cigarettát vásároljon? 9. A dohányzás segíti a koncentrációt? 10. Nehézséget okoz, ha csak egy órával később gyűjt rá a következő cigarettára? 11. Cigarettát vesz elő, hogy megnyugtassa idegeit? 12. Izlik-e a kávé vagy a tea cigarettánál? 13. Többet szív, ha unatkozik? 14. Szívesebben gyűjt rá nagy társaságban?

Árulkodó idegek?

— A leletelekből megállapítható, hogy a válaszadó a dohányzók melyik típusához tartozik, s könnyen vagy nehezebben tudja leszokni a cigarettáról, szivarról, pipázásról. Aki ötnél több kérdésre igennel válaszolt, annak a lemondás a dohányzástól nem jelentene nagyobb problémát. Az öt-tíz kérdésre igennel lelelők szenvedélyes dohányosok ugyan, azonban még nem kötődnek túlságosan a nikotinhoz. Az abbahagyás mégsem egyszerű, mert az illetőnél rossz szokás, hogy bizonyos kö-

Mennyit szív Baranya?

A hazai dohányipar, az elmúlt negyedében 5604 millió darab cigarettát adott el, 5,4 százalékkal többet, mint a bázisidőszakban. Az értékesített cigaretták 60,7 százaléka füstszűrőt tartalmaz. Több gyártmány, így Fecske, a Román, a filter Symphonia, a Sopiana, a P. 100-as, M-100-as, M. Golden Smart cigaretták adása meghaladta a tavalyi év hasonló időszakát. Csökken a Lottó, a Tisza, a Gítar, Utasellátó, a Tabán, a DB, Fecske, a Velence és a Hossz Fecske értékesítése.

Az országos fogyasztásban Baranya 4,4 százalékkal részesül, Pécssett vásárolják a magyar cigaretták mennyiségének 40,8 százalékát. Baranya megye cigarettá-forgalma, az elmúlt év első negyedéhez viszonyítva 6,2 százalékkal emelkedett. A megye cigarettá-forgalmának 59,9 százaléka füstszűrős cigarettákból tevődik össze, de még nem érte el az országos átlagot. Pécs viszont meghaladja azt: a város cigarettá-fogyasztásából 67,3 százalékban részesednek a füstszűrős cigaretták.